
Het Woord van de Gerechtigheid

Nummer 187, januari, februari 2024

“Want ieder die nog van melk leeft, is onervaren in het woord van de gerechtigheid (St. vert.): hij is nog een kind” (Hebr. 5:13). Het “woord van de gerechtigheid” staat in contrast tot “de eerste beginselen van de uitspraken van God” (Hebr. 5:12). Het “woord van de gerechtigheid” duidt daarom op diepere waarheden waarin God handelt op basis van Zijn gerechtigheid met ons.

Het Woord van de Gerechtigheid wil een bijdrage leveren om christenen vertrouwd te maken met de “vaste spijs” (Hebr. 5:14) van het woord van God om geestelijke volwassenheid mogelijk te maken. Bijbelse waarheden die nauwelijks worden onderwezen en van cruciaal belang zijn om “het einddoel van het geloof” (1 Petr. 1:9) te bereiken, zullen in het bijzonder onderwerp van aandacht zijn.

Het Woord van de Gerechtigheid wordt geredigeerd door Roel Velema
e-mail: roel@velemaweb.nl
weblog: <http://velemaweb.nl>

De Leerschool van de Verhoogde Christus

De vier geestelijke schoolklassen van het leven in Christus

Deel 16

De derde klas

Gods Verbonden in de Bijbel

Kernwoorden van de leerstof: *verbond, beriet, chèsèd, universeel, lokaal, landbelofte*

Een verbond is een bindende afspraak tussen twee paratijen, waarbij verplichtingen en beloften worden vastgelegd. Als het om Gods verbonden gaat, legt God het verbond vast. Zo'n verbond kan tijdelijk of voor altijd duren. Het verbond kan voorwaardelijk of onvoorwaardelijk zijn. Gods verbonden kunnen voor heel de mensheid gelden – een universeel verbond – of beperkt zijn tot het volk Israël – een *lokaal* verbond.

Er zijn verschillende soorten verbonden. Er zijn verbonden tussen God en de mens en er zijn verbonden tussen mensen onderling. God heeft alleen met Abraham en zijn nageslacht verbonden gesloten, behalve met Noach (vgl. Rom. 9:4; Ef. 2:12). Verbonden van God worden nooit gesloten met het lichaam van Christus, Zijn gemeente. De reden hiervan is eenvoudig: Christus sluit geen verbond met Zijn eigen lichaam (1 Kor. 12:12-31). Deze diepe innige eenheid sluit een verbond met de gemeente uit. In Romeinen 9:4 zien dat Israël het enige volk is waarmee God verbonden sluit en niet met de christen of de heiden.

In de leerschool van Christus spelen verbonden een belangrijke rol. Om het christelijke leven te begrijpen, is een goed inzicht in de betekenis van eeuwen, bedelingen en verbonden van cruciaal belang. Hoe wij kijken naar de doop, gehoorzaamheid, Israël, de wet, sabbats- of zondagsrust en het profetisch woord, hangt nauw samen met onze kijk op eeuwen, bedelingen en verbonden. In deze studie zullen we kijken naar verbonden in de Bijbel, in het bijzonder het Nieuwe Verbond dat ons Christus in Zijn volheid doet kennen.

Het Hebreeuwse woord voor verbond is *beriet* (בְּרִית). Het Oude Testament kent bijvoorbeeld een beriet tussen menselijke partners, zoals tussen David en Jonathan (1 Sam. 18:1 e.v.). Jonathan sloot een beriet met David “*omdat hij hem liefhad als zichzelf*” (vers 3). Liefde ging dus vooraf aan een verbond, waardoor deze liefde werd opgeheven tot een rechtsverhouding. De relatie was vanaf dat moment niet kwetsbaar meer door een mogelijk veranderende liefde, maar gefundeerd op verplichtingen om die liefde te waarborgen (vgl. 1 Sam. 20:8). Daarom is een huwelijkssluiting van zo’n groot belang, omdat de rechtsverhouding de liefde definitief veiligstelt. De liefde is dan genoodzaakt te volharden vanwege de rechtsverhouding.

Een ander voorbeeld van een beriet tussen menselijke partners is Jacob en Laban (Gen. 31:44 e.v.). De noodzaak van hun beriet ontstond door de rechtsonzekerheid die heerste tussen deze familieleden. Het sluiten van hun verbond bestond uit het oprichten van een steenhoop als gedenkteken, het maken van duidelijke afspraken en het zweren van een eed. Ook werd er een offer gebracht en vond er een offermaaltijd plaats.

Zowel particulier als zakelijk maakten verbonden deel uit van de sociale structuur van Israël. Een beriet kon niet gebroken worden en was sterker dan de dood. Het doel van een beriet was altijd *shalom*, een toestand van vrede die moest resulteren in een harmonische samenleving.

Voor ons westers denkende mensen, is het begrip verbond steeds meer naar de achtergrond verdwenen. Een huwelijkssluiting wordt steeds meer als een “contract” gezien. *Een beriet is echter geen contract*. Het is niet een kwestie van proberen je aan de afspraken te houden zolang dat mogelijk is of ervoor je best te doen. Dat is niet goed genoeg. Een verbond kent geen keus; je moet er gewoon naar handelen. Verbonden worden gesloten of er wordt een eed gezworen (ook een verbondsvorm). Men kan er niet meer op terug komen.

Gods verbondsliefde wordt uitgedrukt in het Hebreeuws woord *chèsèd*. Dit woordje is misschien wel het belangrijkste Hebreeuwse woordje uit de Bijbel. Het betekent ‘goedertierenheid’. Als je één Hebreeuws woord wilt onthouden, probeer deze te onthouden. Het houdt heel veel in: liefde, trouw, goedertieren, barmhartig. Het gaat over Gods oneindige *verbondshoudende trouw*. In de Bijbel kennen we vijf verbonden die God heeft gesloten en nader zullen bekijken.

(In de gereformeerde traditie is er ook nog een *verbond met Adam*:

“*Maar zij hebben als Adam het verbond overtreden; daar hebben zij Mij trouweloos bejegend*” (Hosea 6:7 NBG vert.). We zullen deze traditie niet volgen, omdat het boek Genesis niets zegt over een verbond met Adam. Het verbond in Hosea 6:7 verwijst naar Gods verbond met Mozes. De overeenkomst hier tussen Adam en Mozes is niet een verbond, maar “trouweloosheid.”)

1. Gods verbond met Noach

“*Ik maak Mijn verbond met u, dat niet meer alle vlees door het water van een vloed zal worden uitgeroeid, en dat er geen vloed meer zal zijn om de aarde te gronde te richten*”(Gen. 9:11). De eerste vermeldingen van een beriet vinden we in Genesis 9:9-11, waar God een verbond sluit met Noach en zijn nageslacht en al de levende wezens die de ark verlieten – het Noachitische verbond. God stelt een teken (Gods regenboog in de wolken) dat hij nooit meer een zondvloed zou geven. Dit teken was in de eerste plaats voor God Zelf. Hiermee “verbond” God zich aan

Noach en aan de schepping. Hierin lag dan ook de kracht van het verbond: God houdt zich absoluut aan zijn belofte. Hij zal zo'n verbond altijd gedenken en ernaar handelen (vgl. Num. 23:19). Dit *tijdelijke* en *onvoorwaardelijke* verbond duurt zolang deze aarde zal bestaan (Gen. 8:22).

2. Het verbond met Abraham

“Ik zal u tot een groot volk maken, u zegenen en uw naam groot maken; en u zult tot een zegen zijn. Ik zal zegenen wie u zegenen, en wie u vervloekt, zal Ik vervloeken; en in u zullen alle geslachten van de aardbodem gezegend worden” (Gen. 12:2,3).

*“Toen Abram negenennegentig jaar oud was, verscheen de HEERE aan Abram en zei tegen hem: Ik ben God, de Almachtige! Wandel voor Mijn aangezicht en wees oprecht. Ik zal Mijn **verbond** sluiten tussen Mij en u, en u uitermate talrijk maken”* (Gen. 17:1,2).

Het belangrijkste verbond in de Bijbel is het *onvoorwaardelijke* verbond dat God met Abraham sloot. Alle andere verbonden van God met Israël – ook het Nieuwe Verbond – zijn afgeleid van het verbond met Abraham. Als teken dat God zich aan Zijn woord houdt, sloot Hij met Abraham een “*bloedverbond*” (Gen. 15:9,10). Zo'n bloedverbond was in de tijd van Abraham een serieuze zaak met veel ceremonieel. Daarom verkoos God ook deze vorm in Zijn verbond met Abraham. Hij wilde hem ervan overtuigen dat Zijn beloften onveranderlijk waren. Hij wilde dat Abraham begreep dat de Almachtige God verlangde naar een relatie met hem en zijn nakomelingen. Hij wilde dat Abraham zonder spoor van twijfel zou weten dat God van hem hield en voor hem wilde zorgen. God was nergens toe verplicht, maar Hij koos er vrijwillig voor. Kortom, God kanaliseerde Zijn liefde voor Abraham en zijn nageslacht door het in een rechtsverhouding te plaatsen.

Het verbond met Abram bevat hemelse en aardse beloften en waren aan Israël als eerstgeboren zoon toegewezen (vgl. Ex. 4:22,23). Door de verwerping van de Messias verloor Israël haar hemelse beloften en vielen deze ten deel aan de Gemeente van Jezus Christus (vgl. Matt. 21:43). De Bijbel kent geen totale vervangingsleer, maar wel een gedeeltelijke vervangingsleer. De hemelse beloften aan Israël zijn door Jezus gegeven aan de Gemeente. De aardse beloften aan Israël zijn echter *onvervreemdbaar*. **Gods band met Israël is daarom voor altijd gegarandeerd**. Het verbond met Abraham hield in dat met zijn nageslacht alle volkeren gezegend zouden worden (Gen. 22:18). Dat betekende niet dat God met deze volkeren ook een verbond zou sluiten. God sloot met Abraham een verbond, opdat de volkeren de zegen van dit verbond zouden ontvangen. Het verbond met Abraham kende een immense zegen. Een ieder die deel heeft aan het verbond, zowel Israël als de volkeren, worden gezegend. God sluit met Israël in de toekomst een Nieuwe Verbond (Jer. 31:31). De volkeren hebben nu al deel aan de *zegen* van het Nieuwe Verbond, maar met hen wordt geen verbond gesloten.

Gods landverbond (Ex. 30:1-10)

“De HERE nu zei tot Abram: Ga uit uw land en uit uw maagschap en uit het huis van uw vader naar het land, dat Ik u wijzen zal; Ik zal u tot een groot volk maken, en u zegenen, en uw naam groot maken, en gij zult tot een zegen zijn. Ik zal zegenen wie u zegenen, en wie u vervloekt zal Ik vervloeken, en met u zullen alle geslachten des aardbodems gezegend worden.” (Gen. 12:1-3 NBG vert.).

God beloofde aan Abram wat de Messiaanse grenzen van dat land zijn. Daar is nu veel strijd over, maar landen als Libanon, Syrië en gebieden als de Sinaiï, Gaza en Egypte tot de Nijl en de Eufraat zullen tot dit groot Israël behoren. Het land behoort toe aan God en niemand heeft het recht het te verdelen (Joël 3:2). Het Messiaanse land zal verdeeld worden onder de twaalf stammen, waarbij er ook plaats zal zijn voor de vreemdeling (Ezech. 47:21-23). Dit verbond is een onderdeel van Gods verbond met Abraham. Deze landbelofte vinden we ook terug in het Nieuwe Testament (Matt. 19:28; Hand. 26:6,7).

3. Het Mozaïsch verbond (de Wet) (Ex. 19-24; Deut. 5:6-22)

Dit verbond wordt vaak *“De Wet”* of *“Oude Verbond”* (2 Kor. 3:14) genoemd. Anderen noemen dit verbond het *“Sinaitische Verbond”*, omdat het aan het volk gegeven werd op de berg Sinaiï. Dit verbond was een *tijdelijk* en *voorwaardelijk* verbond (Hebr. 8:13). Het werd door Mozes gegeven aan de Israëlieten binnen een theocratie. Het was niet van toepassing op de heidenen. Het was *geen universeel* verbond. Het was afhankelijk van de gehoorzaamheid van de mens — een hopeloze voorwaarde. Daarom was de wet van Mozes *“zwak door het vlees”* (Rom. 8:3).

“Want wie de hele wet in acht neemt, maar op één punt struikelt, die is schuldig geworden aan alle geboden” (Jak. 2:10).

“Zo is dan de wet onze leermeester geweest tot Christus, opdat wij uit het geloof gerechtvaardigd zouden worden” (Gal. 3:24).

Een heiden is nooit onder de wet van Mozes en de Jood die in deze bedeling tot geloof komt, is voor de wet van Mozes gestorven om uit Christus te leven. Hij heeft de wet niet nodig. De oude mens is gestorven voor de wet van Mozes en de nieuwe mens leeft uit Christus. Toch is elk Schriftwoord van waarde en kunnen we veel leren over God uit de wet. De wet van Mozes is een schaduw van de werkelijkheid die in Christus is.

4. Het Davidisch verbond (2 Sam. 7:12-16)

Dit verbond zegt dat altijd een nakomeling van David op de troon van Israël zal zitten. Het is ook een belofte en heenwijzing dat uiteindelijk Christus voor altijd op de troon zal zitten.

“Ik zal hem tot een Vader zijn, en hij zal Mij tot een zoon zijn” (2 Sam. 7:14) staat in verband met Psalm 2, waar God Zijn Zoon tot koning heeft gesteld. Psalm 2 is daarom een Messiaanse psalm.

5. Het Nieuwe Verbond (Jer. 31:31-34; 2 Kor. 3:6)

“Zie, de dagen komen, luidt het woord des HEREN, dat Ik met het huis van Israël en het huis van Juda een nieuw verbond sluiten zal.

Niet zoals het verbond, dat Ik met hun vadersen gesloten heb ten dage dat Ik hen bij de hand nam, om hen uit het land Egypte te leiden: mijn verbond, dat zij verbroken hebben, hoewel Ik heer over hen ben, luidt het woord des HEREN.

Maar dit is het verbond, dat Ik met het huis van Israël sluiten zal na deze dagen, luidt het woord des HEREN: Ik zal mijn wet in hun binnenste leggen en die in hun hart schrijven, Ik zal hun tot een God zijn en zij zullen Mij tot een volk zijn.

Dan zullen zij niet meer een ieder zijn naaste en een ieder zijn broeder leren: Kent de HERE: want zij allen zullen Mij kennen, van de kleinste tot de grootste onder hen, luidt het woord des HEREN, want Ik zal hun ongerechtigheid vergeven en hun zonde niet meer gedenken” (Jer. 31:31-34 NBG).

“Want Hij berispt hen, als Hij zegt: Zie, er komen dagen, spreekt de Here, dat Ik voor het huis van Israël en het huis Juda een nieuw verbond tot stand zal brengen, niet zoals het verbond, dat Ik met hun vadersen maakte ten dage, dat Ik hen bij de hand nam om hen uit het land Egypte te leiden, want zij hebben zich niet gehouden aan mijn verbond en Ik heb Mij niet meer om hen bekommerd, spreekt de Here.

Want dit is het verbond, waarmede Ik Mij verbinden zal aan het huis van Israël na die dagen, spreekt de Here: Ik zal mijn wetten in hun verstand leggen, en Ik zal die in hun harten schrijven, en Ik zal hun tot een God zijn en zij zullen Mij tot een volk zijn.

En niet langer zullen zij een ieder zijn medeburger, en een ieder zijn broeder leren, zeggende: Ken de Here, want allen zullen zij Mij kennen, van de kleinste tot de grootste onder hen.

Want Ik zal genadig zijn over hun ongerechtigheden, en hun zonden zal Ik niet meer gedenken.

Als Hij spreekt van een nieuw verbond, heeft Hij daarmee het eerste voor verouderd verklaard. En wat verouderd en verjaart, is niet ver van verdwijning” (Hebr. 8:8-13 NBG).

In de woorden van de profeten van het Oude Testament is het Nieuwe Verbond “*het schrijven van de wet in het binnenste*” van de mens. Dit zal in de toekomst zijn wanneer dit verbond met Israël zal worden gesloten als natie. Nu echter neemt elke gelovige, Jood of Griek, als lid van de Gemeente van Jezus Christus, deel aan de ZEGEN van dat verbond. Het Nieuwe Testament omschrijft het als “*Christus, de hoop van de heerlijkheid.*” Het Nieuwe Verbond, dat *onvoorwaardelijk* is, zal met het huis van Israël en het huis van Juda worden gesloten en is in die zin *lokaal*. De ZEGEN ervan is echter *universeel*, voor een ieder die gelooft. Dit sluit aan bij Galaten 3:14, dat zegt dat “*de ZEGEN van Abraham in Christus Jezus tot de heidenen zou komen, en opdat wij de belofte van de Geest zouden ontvangen door het geloof.*”

Jeremia 31:31-34 en Hebrëeën 8:8-13 vormen samen één profetie. Deze profetie zegt dat God met het huis van Israël en met het huis van Juda het Nieuwe Verbond zal sluiten. Dit impliceert dat beide huizen moeten terugkeren naar het land dat God aan Abraham had beloofd. De profetie van Jeremia kan op niets anders duiden dan dat Israël Israël is en dat Juda Juda is, dus een nieuw verbond met alle lijfelijke twaalf stammen. Daarom kan de verbondssluiting niet overgaan op de Kerk of Gemeente van Jezus Christus, omdat er niet zoiets bestaat al een “geestelijke Israël”. Israël is Israël en de gemeente van Jezus Christus is de gemeente van Jezus Christus.

Het sluiten van het Nieuwe Verbond met Israël zal plaatsvinden “*in de laatste dagen*” (Jer. 30:24), na de “*tijd van benauwdheid voor Jacob*”. Deze tijd komt nadat God een “*volk voor zijn naam uit de heidenen heeft verzameld*” (Hand. 15:14), en Hij “*terugkeert om de vervallen hut van David weer op te bouwen*” (Hand. 15:16).

Ook de typologie leert dat het sluiten van het Nieuwe Verbond met Israël in de toekomst ligt. In het boek Exodus verlostte God, door Mozes, het volk Israël uit Egypte en sloot het Oude Verbond. Dit verbond verschafte regels en voorschriften voor de theocratie in het beloofde land. De complete type van Egypte naar Kanaän is niet alleen voor een christen van groot belang (1 Kor. 10:1-11; Hebr. 3:1-4:11), maar profetisch ook voor het volk Israël. Het boek Exodus is een zeer profetisch boek. De verlossing onder Mozes uit Egypte en de intocht onder Jozua in Kanaän, zijn types van de toekomstige verlossing van Israël onder de Here Jezus. Zoals in de type het Oude Verbond werd gesloten onder Mozes voordat het volk het beloofde land binnenging, zo zal in de antitype de Heer met Israël het Nieuwe Verbond sluiten voordat het *voor altijd* het land in bezit zal nemen.

In de type slachtte Israël het paaslam en streek het bloed op hun deurposten en werd Israël verlost uit Egypte. In de toekomst zal Israël zien wie zij heeft doorstoken (Zach. 12:10), en zal zij het bloed van het Paaslam, de Here Jezus Christus, zich opnieuw toe-eigenen en toepassen. Dit bloed is het bloed van het Nieuwe Verbond (Matt. 26:28; Markus 14:24). Zolang Israël het bloed van de Here Jezus niet heeft toegeëigend en toegepast, kan er geen nieuw verbond met haar worden gesloten, want het bloed van de Here Jezus is het bloed van het Nieuwe Verbond. Van welke kant we het Nieuwe Verbond ook beschouwen, de type en de antitype laten zien dat het sluiten van het Nieuwe Verbond met Israël in de toekomst ligt. De profeet Jeremia verklaart dat Israël en Juda het land voor altijd zullen blijven bewonen na het aanvaarden van het Nieuwe Verbond.

Het Oude Verbond versus het Nieuwe Verbond

Het Nieuwe Verbond is “nieuw” in tegenstelling tot het “oude” verbond. Op de Sinai werd het Oude Verbond gegeven als een levensstandaard voor het huis van Israël. De standaard was volmaakt, maar de regels waren uiterlijk. Paulus vergeleek de wet van Mozes met een “*tuchtmeester*” (Gal. 3:25), met een “*schoolmeester*” die de kinderen precies vertelde wat men wel en niet moest doen. In Psalm 103:7 lezen we: “*Hij maakt Mozes zijn wegen bekend, de kinderen van Israël Zijn daden*”. Gods doel is dat wij tot een diepe, innerlijke en persoonlijke kennis van Christus komen. Het kennen van Gods daden, het gehoorzamen van expliciete geboden, is de fase van een kind die wacht op specifieke opdrachten van vader of moeder. Het Oude Verbond was niet verkeerd, maar alles wees erop dat dit verbond *een tijdelijk karakter* had. Het Oude Verbond maakte deel uit van het verbond van God met Abraham dat wel een permanent karakter heeft. Dit verbond is *onvoorwaardelijk*, in de zin dat het verbond in rechtsgeldigheid doorgang zal vinden, maar in de werking afhankelijk was van de gehoorzaamheid van Israël. Het Oude Verbond duurde tot Johannes de Doper (Lukas 16:16). Sinds die tijd werd het evangelie van het koninkrijk gepredikt en het hemelse deel van het koninkrijk aangeboden. De aanvaarding van dit aanbod zou Israël in een positie hebben gebracht dat God het Nieuwe Verbond met Israël zou hebben gesloten. Dat Nieuwe Verbond is gebaseerd de dood Christus op Golgotha en Zijn bloed dat daar vloeide. Indien het Oude Verbond niet langer van kracht was en het Nieuwe Verbond nog in de toekomst ligt, op welk verbond moet Israël dan *nu* steunen? Het antwoord is eenvoudig: het is op de zegen van het Nieuwe Verbond. Deze zegen geldt voor elk die gelooft. God is volop met Israël bezig, maar we leven nog binnen de bedeling dat God bezig is “*een volk voor zijn naam uit de heidenen te vergaderen*” (Hand. 15:14b NBG). Dit volk is de Gemeente van Jezus Christus. Paulus noemde zich een dienaar van een nieuw verbond (2 Kor. 3). Hierop komen we verder op terug. Pas nadat het God de Gemeente heeft vergaderd, keert God zich bedelingsgewijs weer tot Israël om de “*vervallen hut van David weer op te richten*” (Hand. 15:16). Dan is Israël niet langer terzijde gesteld (Rom. 10), en zal God met Israël daadwerkelijk, op nationale basis het Nieuwe Verbond sluiten.

Het principe van het Nieuwe Verbond

In 2 Korinthiërs 3:6 worden christenen “*dienaren van een nieuw verbond*” genoemd. Dit is een opmerkelijke uitspraak, want met de gemeente van Jezus Christus zijn geen verbonden gesloten. De reden van Paulus’ verbintenis van christenen met het Nieuwe Verbond moet dan ook gezocht worden in de context van 2 Korinthiërs 3.

Paulus’ dienst had geen betrekking op tafelen van steen, maar op tafelen van vlees in de harten van mensen. Zijn dienst raakte de inhoud en het principe van het Nieuwe Verbond: “*Ik zal mijn wetten in hun verstand leggen, en Ik zal die in hun harten schrijven, en Ik zal hun tot een God zijn en zij zullen Mij tot een volk zijn*” (Hebr. 8:10).

De belangrijkste reden waarom Paulus de uitdrukking “*dienaren van een nieuw verbond*” gebruikte, is de verwijzing naar de inhoud en het *principe* van het Nieuwe Verbond. De Here Jezus Zelf is de belichaming van alles wat het Nieuwe Verbond inhoudt en dit verbond is verzegeld door Zijn bloed. “*Christus als ons*” (Gal. 2:20) betekent dat alles wat dit verbond inhoudt, tot een innerlijke zaak wordt. Een verbond geeft uitdrukking aan Gods verlangen en doelstellingen. Hij wil door het principe van het Nieuwe Verbond actief “verbonden” raken met de mens en hem in zijn

doel betrekken. *Het principe van het Nieuwe Verbond is de openbaring van Christus in ons hart met het oog om te groeien van heerlijkheid tot heerlijkheid* (2 Kor. 3:18).

Een “*dienaar van het Nieuwe Verbond*” omvat veel meer dan we op het eerste gezicht zouden veronderstellen. De brief van Paulus aan de Galaten is geschreven naar aanleiding van de grootste crisis die plaatsvond binnen het vroege christendom. “De wet van Mozes is door openbaring gegeven en moet voor altijd van kracht blijven”, was de redenering van Paulus’ tegenstanders. De wet moest daarom deel uitmaken van het christelijke leven. Paulus doorzag de gevolgen van zo’n ontwikkeling. Nergens vinden we in zijn brieven zo’n zware strijd om de leer als in de brief aan de Galaten. Maar alles stond ook op het spel! Het was een cruciale keuze tussen tafelen van steen en tafelen van vlees in de harten van mensen. Het was een cruciale keuze tussen een christendom dat tot een uiterlijke vorm zou worden of een levende en inwendige openbaring van Jezus Christus door de Heilige Geest.

Het christelijke leven is: “*het behaagde God ... Zijn Zoon in mij te openbaren*” (Gal. 1:15,16). Het is een leven waarin Christus in ons gestalte moet krijgen door gehoorzaamheid en lijden heen (Gal. 4:19). De hele strijd was dat het christendom van een hemels, geestelijk systeem in Christus zou verworden tot een aards, joods systeem.

De zorg van Paulus was gegrond, want de strijd is even actueel als tweeduizend jaar geleden. Het christendom als geheel is bijna een kopie van het Jodendom geworden. De keuze speelt nog steeds: Kiezen we voor een traditioneel christendom of willen we een levende Christus volgens het principe van het Nieuwe Verbond?

Ieder christen is een “*dienaar van het Nieuwe Verbond*”. Deze uitdrukking heeft een immense betekenis, want het betekent dat onze bediening zich volkomen moet distingueren van enige verplichting tegenover het Oude Verbond. Het Oude Verbond zegt: “Doe dit en laat dat!” Een christen is echter in de vrijheid gesteld:

“Want gij zijt geroepen, broeders, om vrij te zijn; (gebruikt) echter die vrijheid niet als aanleiding voor het vlees...” (Gal. 5:13).

In de brief aan de Galaten noemt Paulus niet minder dan tien keer de woorden vrijheid, vrij of vrijgemaakt (Gal. 2:4; 3:28; 4:22,23,26,30,31; 5:1 (2 maal), 5:13). Christelijke vrijheid is de weg van de geestelijke mens, waarin Christus ons leven is en de innerlijke aansporing om Hem te volgen en elke prijs daarvoor te betalen. Het heeft daarom geen geestelijke waarde om volgens de lijn van geboden en verboden geestelijke groei verwezenlijkt te willen zien. Dit leidt alleen maar tot geestelijke gebondenheid en is volkomen vreemd aan de aard van het christelijke leven.

Het christelijke leven is “Christus als ons”. Het Nieuwe Verbond vindt zijn vervulling in ons in Christus. Dit geldt voor Israël en voor de gemeente van Christus. Christus is de belichaming van alle aspecten van het Nieuwe Verbond en dit verbond is verzegeld door Zijn bloed. “Christus als ons” betekent dat de inhoud van dit verbond een innerlijke zaak is geworden, waarin Christus ons federaal hoofd is geworden en wij leven als een rank aan Christus, de Wijnstok.

Het Oude Verbond, hoewel het een openbaring was van God aan Israël, *is niet geschikt als basis van het christelijke leven*. God heeft Christus als Paaslam gegeven om het Oude Verbond tot een einde te brengen en Hij heeft Christus in het Nieuwe Verbond gegeven als basis voor ons geestelijke leven. Hieruit kunnen we concluderen dat het kruis de basis is van onze geestelijke

emancipatie of geestelijke vrijheid. Christus als erfgenaam is de belichaming van het Nieuwe Verbond. Door dood en opstanding van Christus, staat het Nieuwe Verbond zo vast als een huis en kan geen macht van de satan dit meer ongeldig verklaren. Door het Nieuwe Verbond heeft Gods plan om alle dingen in Christus samen te vatten, doorgang kunnen vinden. Dit was de grootheid van Christus' eerste komst die de crisis van de wereld bezwoer door de weg te openen voor de plannen die de Vader in eeuwigheid had voorbeschikt.

Studievragen

1. Noem de vijf verbonden op.
2. Welke verbonden zijn universeel?
3. Wat is het belangrijkste verbond? Waarom?
4. Wat zijn de hemelse en aardse beloften in het verbond met Abraham?
5. Wat zijn de grenzen van het toekomstige Groot Israël?
6. Omschrijf het Nieuwe Verbond.
7. Wat verkondig je als je een dienaar bent van het Nieuwe Verbond?